

Iskustva i problematika u uzgoju i sakupljanju lavande

Ručna žetva lavande; <https://www.agroklub.ba/agrogalerija/zetva-lavande-5981/#gallery-1>

Ključne riječi:

Esencijalna ulja

Aromatično bilje

Ručna žetva

Mehanizacija

Veći prinosi

NDŠP:

Aromatično i medicinsko bilje

Razmjer:

Nacionalno

Kontekst

Iako se zna da ručno sakupljanje lavande donosi veći prinos to je u praksi malim proizvođačima gotovo nemoguće obaviti. Problem leži u tome što nakon cvjetanja lavande postoji kratki vremenski okvir u kojem se ona mora sakupiti. Zato jer samo mjesec dana nakon početka cvatnje počinje padati njen prinos, a time se gubi vrijednost sirovine. Zbog nemogućnosti ručnog sakupljanja koje je mukotrpan posao i uslijed nedostatka radne snage, uzgajivači su primorani okrenuti se strojnom sakupljanju lavande.

Cilj

Uzgoj lavande u Hrvatskoj se u najvećem dijelu svodi na male proizvođače kojima je to dodatni prihod za kućanstvo. Sakupljanje lavande je najvažniji dio proizvodnje jer se time dobiva sirovina za kasniju preradu. Ručna žetva lavande podiže njen prinos pošto se sakuplja samo vršni dio biljke u kojem je najveća koncentracija eteričnog ulja. Problematika sa mehaničkim sakupljanjem jest ta što stroj nije toliko precizan i ne može se podesiti na taj način da sakuplja samo vršne dijelove biljke.

Rezultati

Ako izuzmemo ostale faktore koji utječu na proizvodni proces uzgoja lavande te se osvrnemo samo na prinos, činjenica je kako ručno sakupljanje daje veće prinose. No naravno da samo prinos nije dostatan, već treba u obzir uzeti nekoliko faktora koji utječu na poslovanje. U praksi se pokazalo kako je strojno sakupljanje svakako financijski i ekonomski više isplatljivo zbog visokih troškova radne snage kada bi se ručno sakupljalo. Također vrijedi napomenuti kako je ručno sakupljanje lavande izuzetno naporan i fizički zahtjevan posao koji se obavlja na velikim vrućinama te ste direktno izloženi suncu.

Preporuke

Glavna preporuka uzgajivača koji imaju male površine nasada je svakako strojno sakupljanje lavande naspram ručne žetve. Iako je nabavka stroja za sakupljanje velika investicija, u praksi i iz iskustva ispada kako se investicija u stojeve isplati nakon pet godina ako je površina na kojoj uzgajate veličine do 10 hektara. Naravno da je investiranje u mehanizaciju veliki trošak za male proizvođače kojima je to dodatni prihod i za ljude kojima je to više kao hobi. No uvijek postoji mogućnost da se više malih proizvođača zajedno udruži te da u nabavku opreme i mehanizacije krenu zajednički čime bi si znatno smanjili početnu investiciju.

Utjecaji i slabosti

Kao što je već i rečeno glavni nedostatak strojnog sakupljanja je pad prinosa, no to nije jedini nedostatak. Strojnim sakupljanjem lavande na polju uvijek ostane mali dio koji ostane ne sakupljen zato jer stroj to ne može odraditi tako precizno. Također je važno napomenuti kako nabavka stroja stvara i nove troškove održavanja istog. No bez obzira na sve nedostatke koji dolaze uz strojno sakupljanje lavande, važno je istaknuti kako skraćeno vrijeme sakupljanja uz činjenicu da se ne mora angažirati dodatna radna snaga, ostvaruju lakše poslovanje poduzeća i veću ekonomsku dobit.

Buduće preporuke

Vođeni činjenicom kako ručna žetva ostvaruje bolji prinos od mehaničkog sakupljanja, a ipak je mehaničko sakupljanje isplatljivije i preporuka svih malih uzgajivača. Trenutna mehanizacija je univerzalna za razne biljke ili je namjenjena za neku određenu vrstu pa se zbog svoje primjenjivosti koristi za sakupljanje lavande. Zato je važno da se budući razvoj svakako treba usmjeriti prema primjeni novih ideja te razvoju novih tehnologija, koje će olakšati i istovremeno ubrzati proces sakupljanja lavande.

Dodatne informacije

Autor

Kontakt: Mihael Srdoč, m.balota1111@gmail.com

Organizacija: OPG Dino Srdoč

Mjesto i regija: Hrvatska, Istarska županija

Sastavio: Dino Buršić, Hrvatski šumarski institut (HŠI)

Objavljeno:

06 travnja 2020

About INCREDIBLE

INCREDIBLE projekt želi pokazati kako nedrvni šumski proizvodi (NDŠP) mogu imati važnu ulogu u potpori održivom gospodarenju šumama i ruralnom razvoju stvaranjem mreža za dijeljenje i razmjenu znanja i stručnosti. 'Inovacijske mreže pluta, smole i jestivih proizvoda u mediteranskom bazenu' (INCREDIBLE) promiču međusektorsku suradnju i inovacije kako bi istaknuli vrijednost i potencijal NDŠP u regiji.

This project has received funding from the European Union's H2020 research and innovation programme under grant agreement No. 774632.

